

मरन्द, -न्दकः The juice of flowers; अयि दलदरविन्द स्थन्दमानं मरन्दं तव किमपि लिहन्तो मञ्जु गुञ्जन्तु भृगः Bv. 1. 5, 10, 15. -Comp. -ओकस् n. a flower.

मरारः A granary.

मराल a. [मृ-आल्च्] 1 Soft, greasy, unctuous. -2 Bland, tender. -लः (-ली f.) A swan, flamingo, goose; मरालकुलनायकः कथय रे कथं वर्तताम् Bv. 1. 3; विधेहि मरालविकारम् Git. 11; N. 6. 72. -2 A kind of duck (कारण्डव). -3 A horse. -4 A cloud. -5 Collyrium. -6 A grove of pomegranate trees. -7 A rogue, cheat. -8 A particular mode of joining the hands.

मरालकः A gander, swan.

मरालिका N. of a plant and its pod (Mar. शिककाई); गिर्वाणा.

मरि (री) चः The pepper-shrub. -चम् Black pepper; खर्बूर मरिचं पूर्ण देवदारु च नागरम् Siva B. 30. 16; N. 18. 118.

मरीचिः (Rarely मरीची also) m. f. [मृ-ईचि Un. 4. 70] 1 A ray of light; न चन्द्रमरीचयः V. 3. 10; सविरुर्मरीचिभिः Rs. 1. 16; R. 9. 13; 13. 4. -2 A particle of light. -3 Light. -4 Mirage. -5 A spark of fire; मरीचय इव निष्ठेतुरमेष्टमाकुलाचिपः Rām. 1. 56. 18. -चिः 1 N. of a Prajāpati, one of the ten patriarchs created by the first Manu, or one of the ten mindborn sons of Brahman; he was father of Kasyapa. -2 N. of a lawgiver. -3 N. of Krisna. -4 A miser. -Comp. -गर्भं a. containing particles of light (N. of a world). -तोयम् a mirage; मरीचितोयान्यभिवावति कचित् Bhāg. 5. 13. 5. -प a. drinking in particles of light; वैखानसा वालखित्याः संप्रक्षाल मरीचिपाः (तापसाः) Rām. 3. 6. 2. -मालिन् a. encircled by rays, radiant, shining. (-m.) the sun.

मरीचिका Mirage.

मरीचिन्, मरीचिमत् a. Radiant, lustrous. -m. The sun.

मरीमृज् a. Repeatedly rubbing.

मरीसम् Milk.

मरुः [मियन्तेऽस्मिन् भूतानीति मरुः निर्जलदेशः, मृ-उ Un. 1. 7] 1 A desert, sandy desert, a wilderness, any region destitute of water. -2 A mountain or rock. -3 A kind of plant (कुरबक). -4 Abstinence from drinking; मरुं साधयतो राजन् नाकपृष्ठमनाशके Mb. 13. 57. 14; 142. 44. -m. pl. N. of a country or its inhabitants. -Comp. -उद्यमवा 1 the cotton shrub. -2 a cucumber. -कच्छः N. of a district. -जः a kind of perfume. -जुश्, -भवः the inhabitant of a desert. -देशः 1 N. of a district. -2 any region destitute of water. -देशः bdellium. -द्विपः, -ग्रियः a camel. -धन्वः, -धन्वन् m. a wilderness, desert. -पथः, -पृष्ठम् a sandy desert, wilderness; मरु पृष्ठान्युदम्भासि (चकार) R. 4. 31. -प्रपतनम् the act of

सं. इ. को ... १५६

throwing one's self from a rock; Mark. P. 40. 3. -भू (pl.) the country called Mārwār. -भूमिः f. a desert, sandy desert. -भूरुह, -हः a tree in the desert; सत्युंसो मरुभूरुह इव जीवनमात्रामाशस्यम् Aryā. S. -संभवः a kind of horse-radish. -स्थलम्, -स्थली a wilderness, desert, waste; तत् प्राप्नोति मरुस्थलेऽपि नितरां मेरौ ततो नाधिकम् Bh. 2. 49; मरुस्थल्यां यथा वृष्टिः क्षुधार्ते भोजनं तथा H. 1. 11.

मरुकः 1 A peacock. -2 A deer, antelope.

मरुटा, मरुण्डा A woman with a high forehead.

मरुत् m. [मृ-उति Un. 1. 94] 1 Wind, air, breeze; दिशः प्रसेदुमरुतो वतुः सुखा: R. 3. 14. -2 Vital air or breath, life-wind; (वशमनयत्) अपरः प्रणिधानयोगयया मरुतः पञ्च शारीरगोचरान् R. 8. 19; Ku. 3. 48. -3 The god of wind; इति दर्शितविक्रियं सुतं मरुतः कोपपरीतमानसम् Ki. 2. 25. -4 A god, deity; वैमानिकानां मरुतामपश्यदाक्षष्टलीलान्वरलोकपालान् R. 6. 1; 12. 101. -5 A kind of plant (मरुक). -6 Gold. -7 Beauty. -n. A kind of plant (प्रथिपर्ण). -Comp. -आन्दोलः a kind of fan (of a deer's or buffalo's skin). -इष्टम् bdellium. -करः a kind of bean. -कर्मन् n., -क्रिया flatulence. -कोणः the northwest quarter. -गणः the host of the gods. -तनयः, -पुत्रः, -सुतः, -सूत्रः 1 epithets of Hanumat. -2 of Bhima; पूषात्मजे मर्मसु निर्विभेद मरुत्सुतं चायुतशः शरात्यैः Mb. 8. 89. 76. -ध्वजम् the down of cotton floating in the air. -पटः a sail. -पतिः, -पालः an epithet of Indra; Bhāg. 3. 19. 25. -पथः sky, atmosphere. -पूरुः a lion. -फलम् hail. -बद्धः 1 an epithet of Visnu. -2 a kind of sacrificial vessel. -रथः 1 a car in which idols of gods are moved about. -2 a horse. -लोकः the world of the Maruts. -वर्तमन् n. sky, atmosphere. -वाहः 1 an epithet of fire. -2 of Indra. -वृद्धा, -वृधा The river Kāverī; अत्रेलिहानहह पश्य मरुद्वृधायाः Viś. Guṇā. 448.

मरुतः 1 Wind. -2 A god.

मरुतः N. of a king of the solar race, who is said to have performed a sacrifice in which the gods took the part of waiters &c.; cf. तदप्येष श्लोकोऽभिगीतो मरुतः परिवेष्टारो मरुतस्यावसन् गृहे । आविक्षितस्य कामप्रेरिष्वेदेवाः सभासद इति ॥

मरुतकः The Marubaka plant.

मरुत्वत् m. 1 A cloud. -2 N. of Indra; महेन्द्रमोक्षं विजयं मरुत्वतः Bhāg. 6. 13. 22; Ki. 13. 67. -3 N. of Hanumat.

मरुल In comp. for मरु. -लोकः the world of the gods.

मरुलः 1 A kind of duck. -2 A beast of prey. -लम् Water.

मरुवः 1 N. of a plant; see मरुक. -2 An epithet of Rahu.

मरुव (ब) क a. Terrible, formidable. -कः 1 A kind of plant (Marjoram) and flower also; नियोत्संवौ नवमरुवके